

1703

**VOORLOPIG VERSLAG VAN DE COMMISSIE VAN RAP-
PORTEURS** over het ontwerp van wet tot goedkeuring en
uitvoering van het op 18 Februari 1950 te 's-Gravenhage
tussen Nederland, België en Luxemburg gesloten verdrag tot
unificatie van accijnzen en van het waarborgrecht.

Bij de overweging van dit wetsontwerp in de afdelingen der Kamer meenden enige leden, dat de volgende onderdelen van het ontwerp een punt van bespreking dienden uit te maken:

1. de goedkeuring van het verdrag van 18 Februari 1950 en de daaruit noodzakelijk voortvloeiende wijzigingen in de Nederlandse accijnzswetgeving;

2. het tussentarief betreffende de heffing van accijnzen op gedistilleerd;

3. de bepaling betreffende het onder de aandacht van het publiek brengen van Gero-zilver en artikelen van soortgelijke samenstelling.

Wat punt 1 betreft, wezen deze leden andermaal op de onbevredigende positie, waarin het Parlement bij het afsluiten van verdragen, als het onderhavige, verkeert. Omtrent een serie veranderingen in de accijnzen is tussen de Benelux-Regeringen overeenstemming bereikt en weigering om met een dier wijzigingen accoord te gaan doet het gehele kaartenhuis ineens storten. Dit maakt met name ten aanzien van de verhoging van den gedistilleerdaccijnzen de gevraagde beslissing wel heel moeilijk. Deze leden hadden tegen een matig gebruik van gedistilleerd geen bezwaar en zij zagen niet in, waarom het gebruik van gedistilleerd per se kwader gevolgen voor de gezondheid moet hebben dan het gebruik van rookartikelen. De in de Tweede Kamer gemaakte opmerking, dat het eigenlijk een schande is, dat in dezen tijd van nationalen nood f 600 miljoen aan alcoholhoudende dranken wordt uitgegeven, deed bij hen dan ook de vraag rijzen, waarom niet eenzelfde oordeel over het vrijwel even grote tabaksgebruik is uitgesproken en evenmin de staf is gebroken over de enorme bedragen aan suikerwerk, die jaarlijks worden versnoept. In alle drie gevallen gaat het om genotmiddelen, niet onmisbare artikelen van dagelijks gebruik. Men kan deze artikelen met accijnzen of aparte tarieven krachtens de omzetbelasting belasten, maar dan doet men zulks, omdat ze niet tot de eerste levensbehoeften behoren. Het gaat huns inziens echter niet aan, in dit verband feitelijk tegen een bepaalde keuze van genotmiddelen stelling te nemen.

Zij wensten zich voor alle eenzijdigheid te hoeden, zulks te meer, omdat het alcoholgebruik in Nederland vrijwel het laagste van alle landen van Europa is. Accijnzverhoging om het gebruik te treffen keurden zij mitsdien reeds op zichzelf af.

De huidige accijnzverhoging wordt hiermede gemotiveerd, dat zij een essentieel onderdeel vormt van de met de Benelux-partners bereikte overeenstemming omtrent de accijnzen in het algemeen. Dit was voor hen, die nog altijd hoopten, dat er binnen niet te langen tijd een economische unie tussen Nederland, België en Luxemburg zou tot stand komen, een belangrijk element bij het nemen van hun beslissing. Anderzijds wezen zij er ook op, dat België na de eerste in Londen gesloten economische overeenkomst in 1944 tot tweemaal toe zijn gedistilleerdaccijnzen autonoom had verhoogd. Wie zo handelt, kan gemakkelijk bij onderhandelingen wat prijs geven; dit is ook vroeger bij onderhandelingen over de tarieven der invoerrechten gebleken. De indertijd door België gegeven motivering van den getroffen maatregel konden zij dan ook zeker niet sterk vinden.

Nu zou de beslissing voor deze leden nog gemakkelijker zijn, indien zij niet de overtuiging hadden, dat de consumptie vrij sterk zal dalen en daardoor werkloosheid in den betreffenden tak van nijverheid — alsmede in de van de distilleerderijen afhankelijke bedrijfstakken — zou ontstaan. De ervaring heeft dit vroeger bewezen en wat de Minister daaromtrent opmerkte — hetgeen neerkwam op het vaststellen van omstandigheden, die toen anders waren dan nu — had op deze leden geen indruk gemaakt. Ook de ervaring in de sigarenindustrie maakte hen huiverig, de Regering te volgen. Wel wilden zij verklaren, de vrees voor clandestiene productie niet zo sterk te gevoelen als anderen; import uit Frankrijk zal waarschijnlijk wel op groter schaal plaats hebben, maar hoofdzaak bleef voor deze leden de te vrezen achteruitgang van de normale productie.

Waardering hadden zij voor de toezegging van den Minister, dat de Regering de verhoging van den gedistilleerdaccijnzen afhankelijk zal doen zijn van de ratificatie van het verdrag betreffende de Economische Unie. Intussen bracht deze toezegging hen op het tweede onderwerp, het tussentarief. Dit komt nu, nog meer dan eerst het geval was, los van het verdrag te staan. Immers, het is zeer wel mogelijk, dat het tarief van f 596,50 nooit in werking treedt en dan zou de Regering inmiddels gebruik hebben gemaakt van de bevoegdheid om den overgang tot het extra hoge tarief van f 596,50 geleidelijk te doen verlopen, maar deze reden verliest haar waarde als het hoogste tarief wellicht nimmer zal tot stand komen.

Dan blijft alleen het argument, dat de uit de verhoging tot f 475 voortvloeiende meerdere baten 's lands middelen in dezen tijd dienen te versterken en wel met de f 20 miljoen, die in het dekkingsplan zijn genoemd. Hierover valt op zich zelf te spreken, maar de aan het woord zijnde leden konden deze bate uit het dekkingsplan niet los zien van de andere in uitzicht gestelde middelen; ook brachten zij de bezuiniging en het nog steeds ruimer vloeien van de middelen ter sprake. In dit verband betreurden zij, dat dit wetsontwerp wordt besproken los van de andere belastingvoorstellen en los van het debat, dat over de belastingopbrengst bij hoofdstuk VII B der Rijksbegroting 1951 is te verwachten.

Ten slotte spraken deze leden over het verbod om Gero-zilver, enz. in den vervolge onder dezen naam in den handel te brengen. Zij kenden deze artikelen al welhaast 25 jaren en nog nimmer, behalve wellicht in den aanvang, hadden zij bij het publiek den indruk zien post vatten, dat het hier om zilveren voorwerpen ging. Zij achtten het ontoelaatbaar, *thans* dezen maatregel te nemen. Te lang heeft de Regering het gebruik van een handelsnaam toegelaten om er nu nog een einde aan te mogen maken. Zij namen deze zaak zeer hoog op, noemden het zelfs een onbehoorlijke wijze van wetgeving.

De aan het woord zijnde leden vroegen zich af, wat de gevolgen van een verwerping van het wetsontwerp zouden zijn. Zij konden zich voorstellen, dat men tegen zou stemmen vanwege het hoge tarief voor den gedistilleerdaccijnzen, of omdat men, om welke reden dan ook, de autonome verhoging van den accijnzen tot f 475 onjuist acht, en ten slotte achtten zij het denkbaar, dat tegen het ontwerp zou worden gestemd op grond van de invoering van artikel 39bis in de Waarborgwet 1927, *Staatsblad* no. 48.

Zouden deze gevallen zich voordoen, dan ware het huns inziens wenselijk, van de mening der Kamer in een motie te doen blijken, ten einde te voorkomen, dat aan de verwerping van het wetsontwerp andere consequenties worden verbonden dan in de bedoeling der Kamer zouden hebben gelegen.

Nog wensten de leden, dusver aan het woord, een vraag te stellen over de rede, die de Minister op 20 April 1951 in tweeden termijn in de Tweede Kamer heeft uitgesproken. De bewindsman zeide toen o.m.:

„Ik heb in de Memorie van Toelichting precies hetzelfde standpunt uiteengezet met betrekking tot de gedistilleerdaccijnzen. Op het ogenblik acht de Regering het onmogelijk om de onderhandelingen met de Belgische Regering over dit vraagstuk te hervatten. In de Memorie van Toelichting staat, dat de Regering de overeengekomen gedistilleerdaccijnzen heeft aanvaard, dat zij dat heeft gedaan in de vaste overtuiging, dat de accijnzen, hoewel hoog, toch niet tot ongewenste gevolgen zal leiden. Maar, zo lezen wij dan verder:

„Mocht nochtans — wat de Regering niet aanneemt — over enige tijd blijken, dat de verhoogde accijnzen tot ernstige bezwaren aanleiding geeft, dan zal zij niet aarzelen om met kracht op een herziening daarvan aan te dringen.”

Men zal deze wijziging echter alleen kunnen aanbrengen in gemeen overleg met de Benelux-partners. Dit zal — en daaraan zal men moeten wennen — voor hoe langer hoe meer maatregelen het geval zijn”.

Zij begrepen deze uitlating niet, omdat art. 23 van het verdrag toch de mogelijkheid laat, het met inachtneming van een opzegtermijn van een jaar op te zeggen.

Gaarne zouden zij zien, dat de Minister zijn standpunt te dezen verduidelijkte.

Enkele leden verklaarden, Benelux en Economische Unie als utopieën te beschouwen en in het wetsontwerp gevaren van bevordering van clandestiene stokerijen opgesloten te achten.

Van verschillende zijden werd de aandacht gevestigd op den brief d.d. 28 Maart 1951, no. 1422, van de Vereniging van Nederlandse Gemeenten aan den Minister van Financiën, betreffende de intrekking van den vrijdom van gedistilleerdaccijnzen voor de Keurings-

diensten van Waren. Deze maatregel heeft inderdaad voor de betrokken gemeenten onbillijke financiële gevolgen, nu aankoop van veraccijnste alcohol voor hen onvermijdelijk is.

Men meende, zich met de in den genoemden brief gegeven argumentering van het verzoek, alsnog maatregelen te treffen, waardoor deze onbillijkheid wordt weggenomen, ten volle te kunnen verenigen en zou gaarne 's Ministers standpunt omtrent deze aangelegenheid vernemen.

Een der leden vroeg of de Minister niet zijn zienswijze deelt, dat accijnzen uit den tijd zijn en bij de omzetbelasting behoren te worden ondergebracht, een denkbeeld, waartegen van andere zijde bezwaar werd gemaakt in verband met de alsdan ontstaande noodzakelijkheid van telkens herhaalde herzieningen vanwege veranderingen in de prijzen der grondstoffen.

Aldus vastgesteld den 29sten Mei 1951.

KOLFF
JONKMAN
WOUDEBERG
WITTEMAN.

1703

EINDVERSLAG DER COMMISSIE VAN RAPPORTEURS

over het ontwerp van wet tot goedkeuring en uitvoering van het op 18 Februari 1950 te 's-Gravenhage tussen Nederland, België en Luxemburg gesloten verdrag tot unificatie van accijnzen en van het waarborgrecht.

Nadat het Voorlopig Verslag der Commissie aan de Regering was medegedeeld, is van haar ontvangen de navolgende

MEMORIE VAN ANTWOORD

Ten aanzien van de onderdelen van het ontwerp, die naar het oordeel van enige leden nog nadere bespreking behoeften, kan het volgende worden opgemerkt.

Met betrekking tot het eerste onderdeel — de goedkeuring van het gesloten verdrag — en daarbij in het bijzonder met betrekking tot de positie van het Parlement bij het afsluiten van verdragen als het onderhavige, menen de ondergetekenden te kunnen verwijzen naar de dienaangaande in de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal (blz. 2) gemaakte opmerkingen. Daaruit blijkt, dat ernstig wordt gestreefd naar een oplossing van de bestaande bezwaren. In de gegeven omstandigheden doet weigering om met een van de voorgestelde wijzigingen accoord te gaan de moeizaam verkregen overeenstemming op het gehele gebied van de accijnzen teniet. De verhoging van de gedistilleerdaccijnzen kan Mitsdien niet los worden gezien van de andere bepalingen van het verdrag. Zulks is geheel in overeenstemming met de meermalen in het Parlement naar voren gekomen wens om de unificatie van alle accijnzen gezamenlijk in onderling verband te beoordelen. Het sluiten van een verdrag met betrekking tot alle accijnzen vormt in dezen de meest vruchtbare wijze van samenwerking. Het verschaft de gelegenheid op het gehele terrein het vóór en tegen af te wegen. Dat zulks een beslissing ten aanzien van de verhoging van de gedistilleerdaccijnzen wel heel moeilijk maakt, vermogen de ondergetekenden niet in te zien. Juist de samenhang met de andere bepalingen maakt het gemakkelijker over de bezwaren, welke men tegen bedoelde verhoging op zich zelf zou hebben, heen te komen.

Van de mededeling, dat de hier aan het woord zijnde leden tegen een matig gebruik van gedistilleerd geen bezwaar hebben en zij niet inzagen, waarom het gebruik van gedistilleerd per se kwader gevolgen voor de gezondheid moet hebben dan het gebruik van rookartikelen, hebben de ondergetekenden kennis genomen. Zij menen de beantwoording van de vraag, waarom het lid van de Tweede Kamer, die het eigenlijk een schande heeft genoemd, dat in deze tijd van grote nationale nood meer dan 600 miljoen per jaar aan alcoholhoudende dranken wordt uitgegeven, niet tevens een oordeel heeft uitgesproken over het vrijwel even grote tabaksgebruik en over het suikerwerk, dat jaarlijks wordt versnoept, in het midden te mogen laten. Zij delen de mening van deze leden, dat het in alle drie gevallen gaat om genotmiddelen. Zij wijzen er daarbij op, dat alle drie bedoelde artikelen aan verhoogde belastingen zijn onderworpen. De tabaksaccijnzen is reeds met ingang van 1 Januari 1949 op het ver-

hoogde, in het onderhavige verdrag voorziene peil gebracht, terwijl voor de duurere sigaretten bovendien de omzetbelasting met ingang van 1 December 1950 nog is verhoogd. Voor het suikerwerk heeft een verhoging van de omzetbelasting met ingang van 1 Januari 1951 plaats gevonden, terwijl reeds de suikeraccijnzen zijn druk op het suikerwerk doet gevoelen. De suikeraccijnzen wordt weliswaar verlaagd, doch zulks zal geen invloed uitoefenen op de prijs van suiker. De wijziging, welke kort geleden in de subsidiepolitiek is aangebracht, heeft zelfs de prijs van suiker doen stijgen. Hoewel de belastingen op bedoelde drie artikelen niet even hoog zijn, kan toch bezwaarlijk worden gezegd, dat in dezen feitelijk tegen een bepaalde keuze van genotmiddelen — te weten het gedistilleerd — wordt stelling genomen.

De stelling, dat het alcoholgebruik in Nederland vrijwel het laagste van alle landen van Europa is, kan op zich zelf juist zijn, maar is, naar de ondergetekenden van mening zijn, in dezen van weinig betekenis. Het alcoholgebruik in Nederland is daarom betrekkelijk laag, omdat het bier- en wijngebruik in verhouding zo gering is. Het verbruik van gedistilleerd — en in dezen gaat het uitsluitend over de accijnzen op gedistilleerd — is in verhouding tot andere landen in het algemeen niet zo gering en is — en dat is voor Nederland niet belangrijkste — althans veel groter dan het in de jaren vóór de oorlog was, hetgeen om meer dan één reden moet worden betreurd.

De verhoging van de gedistilleerdaccijnzen van f 320 tot f 596,50 vindt inderdaad haar grond in de omstandigheid, dat zij een essentieel onderdeel vormt van de met de Benelux-partners bereikte overeenstemming omtrent de accijnzen in het algemeen. In de Memorie van Toelichting en in de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal is zulks meermalen uitdrukkelijk te kennen gegeven. Voor het nemen van een beslissing ten aanzien van bedoelde verhoging van de gedistilleerdaccijnzen dient aan genoemde omstandigheid derhalve een overwegende betekenis te worden toegekend, aangezien het gehele verdrag tot unificatie van de accijnzen op losse schroeven zou komen te staan, indien de verhoging van de gedistilleerdaccijnzen niet zou worden aanvaard. Met betrekking tot de verhogingen van de accijnzen op alcohol, welke in België na 1944 hebben plaats gevonden, menen de ondergetekenden thans te moeten volstaan met verwijzing naar hetgeen zij te dien aanzien in de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal (blz. 9) hebben opgemerkt.

De ondergetekenden betreuren het, dat hetgeen zowel in de Memorie van Antwoord aan de Tweede Kamer (blz. 8) is opgemerkt als door de eerste ondergetekende bij de mondelinge behandeling in die Kamer is betoogd (*Handelingen* dier Kamer, blz. 1516) met betrekking tot de vermindering van het gebruik van gedistilleerd en de invloed daarvan op de werkgelegenheid in de desbetreffende bedrijven, alsmede op de werkgelegenheid in het algemeen, op de hier aan het woord zijnde leden geen indruk heeft gemaakt. De ondergetekenden menen het door hen ter zake ingenomen standpunt te moeten handhaven. De toestand in de sigarenindustrie kan naar hun mening in dezen niet tot voorbeeld strekken. Die toestand wordt immers door een aantal andere ongunstige factoren, welke niet met de belastingheffing samenhangen, veroorzaakt. Het stemt de ondergetekenden tot voldoening, dat deze leden de vrees voor clandestiene productie niet zo sterk gevoelen als anderen en dat ook de frauduleuze import uit Frankrijk, hoewel zij een toeneming daarvan verwachten, voor hen niet van overwegende betekenis is.

De ondergetekenden hebben er van kennis genomen, dat de hier aan het woord zijnde leden waardering hadden voor de toezegging, welke de eerste ondergetekende bij de mondelinge behandeling in de Tweede Kamer der Staten-Generaal heeft gedaan, dat de verhoging van de gedistilleerdaccijnzen tot f 596,50 niet in werking zal treden vóór het verdrag betreffende de Economische Unie zal zijn geratificeerd. Dat de verhoging tot f 475 — welke als tweede punt in bespreking wordt gebracht — daardoor, nog meer dan eerst het geval was, los van het verdrag komt te staan, kunnen de ondergetekenden niet inzien. Zij delen namelijk niet in de opvatting, dat het zeer wel mogelijk is, dat het tarief van f 596,50 nimmer in werking zal treden. Zij twijfelen niet aan de totstandkoming van de Economische Unie.

Overigens zijn de ondergetekenden van mening, dat ook voor een verhoging van de gedistilleerdaccijnzen tot f 475 op zich zelf verschillende redenen pleiten. De thans bestaande accijnzen van f 320 moet immers, zoals reeds meer is uiteengezet, in de huidige omstandigheden als te laag worden aangemerkt. De accijnzen is in belangrijke mate bij het gestegen prijspeil ten achter gebleven, waardoor mede het verbruik van gedistilleerd betrekkelijk hoog is. In verband daarmee achten de ondergetekenden het niet een bezwaar om, hoewel de geraamde hogere opbrengst van 20 miljoen, voortvloeiende uit de verhoging van de gedistilleerdaccijnzen tot f 475, gebezigd wordt om de voor het dekkingsplan benodigde middelen vol te maken, die verhoging los van de andere belastingvoorstellen te bespreken. Boven-